

ФІТОДИЗАЙН

Лекція 12

Тема: Вигонка квітів

План:

1. Загальні уявлення про вигонку
2. Вигонка цибулинних квітів
3. Вигонка бульбоцибулинних квітів
4. Вигонка дворічних рослин
5. Вигонка кореневищних рослин
6. Вигонка зрізаних гілок

1. Загальні уявлення про вигонку

Прийоми впливу на рослини спрямовані на їх квітнення в будь-який час за бажанням людини мають назву вигонка. Готуватись до вигонку слід заздалегідь. Перш за все потрібно приготувати ґрунтосуміші. А, також, посадковий матеріал.

Вигонці підлягають лише ранньоквітучі сорти, тобто такі, що мають короткий період спокою. Існує три види вигонки:

1. Рання – квітнення у грудні
2. Середня – квітнення січень-лютий
3. Пізня – квітнення березень-квітень

До початку квітнення рослини помірного клімату повинні пройти період спокою який закінчується після впливу низьких температур. Якщо рослини його не пройдуть, то вони не розквітнуть. Так, гілки зрізані в жовтні не розквітнуть, бо не встигли пройти період спокою.

Період спокою у рослин відкритого ґрунту допомагає їм переносити несприятливі умови (холод або спеку), проте він закінчується набагато раніше ніж на відкритому просторі розпочинаються сприятливі умови, і, саме це можна використати для отримання квітучих рослин взимку та навесні.

Для виведення рослин зі стану спокою здійснюють низку заходів. Для вигонки рослини потрібно забезпечити достатню кількість тепла, світла, вологості ґрунту та повітря.

Одним з доступних прийомів, що прискорює вигонку є полив та обприскування теплою водою (температури води біля 32-35 градусів). Полив здійснюють 3-4 рази на день.

ФІТОДИЗАЙН

Обприскують від початку вигонки до початку забарвлення бутонів кольором.

Для виведення рослин зі стану спокою використовують теплі та парові ванни. При застосуванні теплових ван воду підігрівають до 32-35 градусів та занурюють наприклад, кореневища конвалії на 12-15 годин. Парові ванни – це вплив на рослини водяної пари в герметичних камерах при температурі 32-35 градусів протягом 12-14 годин.

Для прискорення квітнення рослини додатково освітлюють лампами що розташовані на відстані 80-95 см вранці та ввечері протягом 4 годин.

2. Вигонка цибулинних квітів

Для вигонки найчастіше використовують саме цибулинні рослини через те що вони мають яскраві та великі квіти, а також, короткий термін вигонки – від початку до квітнення від 16 до 32 днів.

Для вигонки потрібно обирати досить великі, міцні, здорові цибулини без механічних пошкоджень. Зазвичай цибулини висаджують у жовтні місяці в горщики або ящики, що наповнені чистим великозернистим піском. Цибулини злегка занурюють у субстрат на відстані від 1 до 1,5 см одну від одної. Після цього їх зверху засипають піском. Субстрат дещо ущільнюють. Далі цибулини поливають та переносять у прохолодне приміщення, можна використовувати підпілля, балкон, парник або просто траншею викопану у саду. Перед настанням заморозків горщики з цибулинами вкривають листям, тирсою для захисту від низьких температур. Вкорінення відбувається приблизно 2-2,5 місяці при температурі 5-9 градусів та вологості повітря 75-80 відсотків.

Гіацинт. Дуже легко піддається вигонці. Для вигонки беруть цибулини округлістю не менш ніж 16-19 см, діаметром не менш ніж 5 см, та вагою 80-90 грамів. Наприкінці вигонки рослини бажано додатково освітлювати кожного вечора по 4 години. Лампи повинні бути розташовані на відстані в 30 см від рослин.

Квіти гіацинтів можна отримати до Нового року, наприкінці січня – початку лютого, на початку березня та до 1 квітня.

Для отримання квітів до Нового року цибулини потрібно викопати у середині червня та витримати їх два тижні при 30 градусах та вологості повітря 70-80%. Наступні два тижні при

ФІТОДИЗАЙН

25,5 градусах. До вересня при 23 градусах, а в вересні при 17 градусах. В горщики висаджують на самому початку жовтня.

Для отримання квітів в кінці січні – на початку лютого цибулини викопують у звичайний час та до 1 вересня витримують при температурі 25,5 градусів, а в вересні при 17 градусах. В горщики висаджують на початку жовтня.

Якщо потрібно отримати квіти на початку березня, то цибулини до 1 жовтня зберігають при температурі 25,5 градусів, а з 1 жовтня та до висадження у горщики при температурі 17 градусів. Висаджують від початку до середині жовтня.

Щоб отримати квіти до 1 травня, цибулини до 1 жовтня зберігають при температурі 30 градусів, а після цього до висадки при температурі 17 градусів. Висаджують у горщики 1 листопада.

В домашніх умовах період вкорінення та охолодження цибулин (з початку жовтня до початку вигонки) краще проводити у підпіллі чи на балконі за температури 8-9 градусів. Тривалість періоду охолодження від 10 до 12 тижнів. В кімнату переносять за два тижні до бажаного квітнення. Перший тиждень рослини потрібно притіняти та поливати кожен день. Вигонку здійснюють при температурі 23-25 градусів та вологості повітря 75-80%.

Лілії. Цибулини лілій викопують наприкінці жовтня та висаджують у горщики заповнені поживною ґрунтосумішшю з 3 частин дернового, 1 частини перегнійного ґрунту та 1 частини піску. Після цього горщики утримують у підпіллі при температурі 4-6 градусів. В січні горщики заносять в приміщення з температурою 15-16 градусів. Вкорінення зазвичай проходить за 2,5-3 тижні, після чого починає зростати надземна частина. Після того як рослини будуть 10-12 см заввишки їх рекомендується додатково освітлювати 4 години кожного вечора. Від постановки на вигонку до квітнення зазвичай проходить 2,5-3 місяці. Квітне лілія протягом 20-24 діб. Якщо знизити температуру приміщення з квітучими рослинами до 6-8 градусів – квітнення буде тривалішим.

Тюльпан. Для вигонки потрібно обирати цибулини правильної форми, великі, діаметром 3-3,5 см та вагою 25-30 грамів. Крім того важливо щоб сорт був ранньоквітучим, тобто потребував короткого терміну охолодження (від 10 до 16 тижнів). Викопують цибулини наприкінці червня – на початку липня та просушують їх. Дуже важливо правильно зберігати цибулини. Протягом двох тижнів після викопування цибулини зберігають

ФІТОДИЗАЙН

при температурі 34-20 градусів (з поступовим зниженням), потім при 17 градусах, а з серпня до висадки в горщики при 9 градусах. Висаджують цибулини з 10 по 20 жовтня у невеликі горщики по 1-3 штуки. Потрібно слідкувати щоб цибулини не торкались одна одну, а верхівки не були засипані ґрунтом. Для висадки використовують ґрунтосуміш з рівних частин дернового ґрунту, торфу та піску. Після висадки ґрунт зволожують, присипають зверху торфом або тирсою та виносять на балкон в ящик. Найкраще цибулини вкорінюються за температури 8-9 градусів. Вкорінення та проростання відбувається протягом 16-24 тижнів. На вигонку встановлюють за 3 тижні до бажаного початку квітнення у приміщення з температурою 18-20 градусів. Горщик накривають темною тканиною та регулярно поливають. Коли ростки досягнуть 8-10 см їх переносять на вікна, проте не на прямі сонячні промені.

Для прискорення квітнення можна обприскувати 2-3 рази на день теплою водою до моменту розгорнення квітів. Зрізають тюльпани на стадії бутонів. Зрізані бутони можна зберігати при температурі від 0 до 2 градусів у темному приміщенні протягом 1-2 тижнів.

3. Вигонка бульбоцибулинних квітів

Гладіолус. Бульбоцибулини зберігають за температури 5-7 градусів. На вигонку їх можна висаджувати починаючи з січня. Перед вигонкою протягом 4 тижнів рослини витримують при температурі 16-24 градуса, така ж температура потрібна і після висаджування.

Ґрунтосуміш для висадки гладіолусів складається з 2 частин торфу та 1 частину піску з додаванням кістяної муки (з розрахунку 3 кг на 1 м³), суперфосфату (2 кг на 1 м³), калійної солі (1,5 кг на 1 м³). При висадці ємність наповнюють на дві третини, потім насипають шар піску в який встромляють трішки притиснувши бульбоцибулини та засипають ґрунтосумішню. Ретельно поливають. Після появи третього листка об'єм поливу зменшують, після появи наступних листків – збільшують, в період появи квітконосів припиняють і при формуванні суцвіть знов посилюють полив. Обов'язково додатково освітлюють протягом 5 годин на добу. За таких умов квітнення відбувається в квітні-травні.

Крокус. Бульбоцибулини викопують у серпні і 10-12 діб витримують за температури 20-23 градуси. У вересні по 5-10

ФІТОДИЗАЙН

штук висаджують в горщики ц ґрунтосуміш з 2 частин дернового, 2 частин листяного ґрунту, 1 частини торфу та 1 частини піску. Ґрунтосуміш насипають на 1-2 см вище верхівок, зволожують та виносять у підпілля з температурою 5-9 градусів. Вкорінення триває біля двох місяців. Коли ростки досягають 3-4 см горщики переносять в приміщення з температурою 10-12 градусів, через 3-5 днів температуру підіймають до 18-22 градусів. Поливають регулярно та помірно. Квітнення починається через 15-18 діб.

4. Вигонка дворічних рослин

Рослини висаджують в горщики у вересні. Обирають міцні, потужні, добре сформовані рослини. Викопають разом з грудкою ґрунту та висаджують у ґрунтосуміш з 2 частин дернового, 2 частин перегнійного ґрунту та 1 частини піску. Після висадки рослини поливають та ставлять у затінок. Надалі догляд полягає у регулярному поливі та обприскуванні протягом 2 тижнів. Після цього полив здійснюють за потреби. Перед заморозками рослини заносять у освітлене приміщення з температурою 10-12 градусів. В грудні рослини встановлюють на вигонку за температури 16-18 градусів. Якщо обприскувати їх теплою водою вони розквітнуть на кілька днів раніше.

Братки зазвичай використовують для середньої та пізньої вигонки. Вони розпочинають квітнути на 28-32 добу після встановлення на вигонку. Вони люблять світло, це потрібно враховувати.

Маргаритки можна не висаджувати заздалегідь в горщики, а викопати перед вигонкою у листопаді-грудні з грудкою ґрунту і одразу встановлювати на вигонку.

Турецька гвоздика розпочинає квітнути через 30-38 діб після початку вигонки. В неї потрібно видалити всі бічні пагони залишивши лише центральний.

5. Вигонка кореневищних рослин

Іриси. Для вигонки рослини висаджують в горщики у жовтні. Молоді рослини (до 2 років) висаджують з грудкою землі, дорослі (3-4 роки) ділять на 2-3 частини і висаджують кожную частину окремо у ґрунтосуміш з рівних частин дернового, перегнійного ґрунтів та торфу. Горщики встановлюють в прохолодне місце (температура 4-6 градусів). В січні їх

ФІТОДИЗАЙН

переносять у приміщення з температурою 15-16 градусів. Коли вони почнуть рости, температуру підвищують на 2-3 градуси. В період інтенсивного росу потрібно один раз підживити розчином коров'яка, а в період бутонізації в розчин додати суперфосфат з розрахунку 4 г на 1 літр води. Квітнення починається через 2-2,5 місяця.

Конвалія. Викопають конвалії наприкінці вересня коли починає засихати надземна частина. Краще брати 2-3 річні рослини з потовщеним кореневищем. Кожен росток з частиною кореневища відділяють від загального кореневища. Підготовані рослини складають у пучки та прикопують вертикально в горщики з ґрунтосуміші яка складається з рівних частин торфу та піску та розміщують у підпіллі з температурою 4-6 градусів.

Висаджують конвалії в горщики на вигонки за 20-25 діб до потрібного терміну квітнення. Субстратом для вигонки може слугувати суміш торфу та листяного ґрунту в рівних частинах, волога тирса або сфагновий мох. Перші 10 днів рослини витримують у темному приміщенні за температури 25-30 градусів та умов постійного поливу. Далі виносять на світло за температури 20 градусів.

б. Вигонка зрізаних гілок

Для вигонки потрібно брати тільки міцні пагони з добре сформованими квітковими бруньками. Щоб гілки розквітнули взимку вони повинні пройти період природного спокою (у більшості рослин він закінчується в грудні) або їх потрібно приморозити у холодильнику за температури мінус 2-3 градуси.

Зрізати пагони довжиною 30-60 см потрібно під кутом, щоб збільшити площу зрізу для кращого надходження води. Перед встановленням на вигонку гілки занурюють у теплу воду температурою 21-30 градусів на 8-12 годин. Після цього гілки встановлюють на вигонку у приміщення з температурою 20-22 градусів у чисту відстояну води. Вологість повітря повинна бути підвищеною, для цього 2-3 рази на добу обприскують гілочки теплою водою.

Бузок розквітне через 6-10 діб, форзиція через 10-14 діб, кизил, персик, мигдаль, рододендрон -5-15 діб.